ಕೊಂಡು ನೋಡಿ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ರೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ನೀರು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಜಯನಗರದಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟವನ್ನಂತೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಲ್ತ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೈಟ್‌ಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಒಂದು ಬಲ್ಬ್ ತಂದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಹಾಕಿದ ಮಾರನೆ ದಿನ ಆ ಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಲಸಗಾರರೇ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿ ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಸಿ. ಐ. ಡಿ. ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು, ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

11-00 A.M.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬೇರೆ ಸೂಚನೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಮಾತನಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭಾವವಿದೆ, ಆ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ತಿಮ್ಮಯ್ಯ.—ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾದ ಸದಸ್ಯರು ಬಂದು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೂ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಚುನಾವಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ನನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೈ ಮುಗಿದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sriyuths T. R. Shamanna and Vatal Nagaraj ros.e)

Mr. SPEAKER.—I want to discuss with Sri Shamanna, Sri Krishnan and also with Sri Nagaraj in my Chambers. I invite them to please come to my chambers. For the time-being they may please take their seats.

Sri T. R. SHAMANNA.—We are not pressing that it should be taken up to-day. But we are requesting to give an opportuniry........

Mr. SPEAKER.—I want some clarifications. Please have patience. I will invite Mr. Shamanna and discuss the matter with him.

MOTION *re*: SCARCITY CONDITIONS PREVAILING IN CERTAIN PARTS OF THE STATE

(*Debate Continued*)

Dr. R. NAGAN GOUDA.—I want to give a few suggestions regarding the scarcity conditions prevailing in the State. Efforts are being made on the part of the Government in this connection. It is true. There are two important aspects of the question and one is the suffering of the ordinary man for want of food and water. The other is a huge number fo cultivators in the State have lost their crops for want of rains. These important aspects have to be considered. I know the condition of famine since 1927 onwards ever since I entered the public life. We have had occasions to fight with the famine conditions and in our District we have succeeded in removing the famine in at least three fifths of our

(DR. R. NAGAN GOUDA)

District by the development of Thungabhadra Project. Sir, we agitated for this from 1859 and it was completed in 1951 and all that time we have had famine in our area. The older members of this House will kindly remember the great famine of Dhathu Nama Samvathsara. I have seen with my own eyes the sufferings of the peple. During the years 1927 and 1931 when they were declared as famine years, famine camps were put up and there were about 5,000 people, each of whom were given $\frac{1}{4}$ anna and $\frac{1}{2}$ anna. Such things should not be allowed now to happen any longer.

I will make some suggestions which I think should be given affect to immediately by the Government. One of them is all the breached tanks in the State, wherever they are, should be repaired immediately. Some tanks have been breached on account of heavy rains. All such tanks should be repaired so that the water source may be created which will be helpful to the villagers for irrigation and also for drinking purposes. I will mention here an instance of this type in my constituency. Just outside the Thungabhadra Reservoir, there is a place called Hanumanahalli in Mallapur Taluk where the conditions are bad. The tanks are breached. They should be re-built immediately. The next step we should take is to give irrigation pumpsets. I think it is possible. We are no doubt around Thungabhadra Reservoir. But the Reservoir water does not help us. The Government should take steps to give irrigation pumpsets around the reservoir. The water of the reservoir goes down to other Taluks and on to Andhra Pradesh to help those people. Though we are around the reservoir we are not benefited. If the Government minds to give the pumpsets, it would go a long way to help the villagers. In places like Kudligi, Harapanahalli and Hadagali, there is no water or any reservoir. The conditions there are most miserable. I travelled from Hospet to Harapanahalli. There is hybrid Jawar standing with ear-heads. Since there was no rain all the leaves have dried up and there are no grains in the ear-heads. It is pitiable sight to see. For these areas where there are no water facilities and no reservoir, I suggest to Government to give them bore well rigs. This scheme has been started by no less than a person like the Chief Minister of Andhra Sri Bhramhananda Reddy. He has asked for 200 rigs so that each village in Telengana may be supplied with a rig. By this machinery we can go down to a depth of 100 to 200 and get water supply. Each cultivator will have chance to irrigate his fields. If we supply rigs in large number to these arid, areas we will be able to beat famine for ever. I make this suggestion very seriously and the Government should make up its mind to supply rigs to help the poor cultivators. The Chief Minister of Andhra Pradesh has started this scheme. As an ordinary humble member of this House I make this suggestion very seriously that we should go in for at least 100 rigs. We have got one set. It worked in one village last year. It has been taken to another place, and we do not know where it is now When once the people get into

the habit of boring wells with this machinery, they would not allow it be to shifted to any other place. I am happy that the Agriclutural University has obtained Polish rigs that can put up wells up to 150′, in two or three days. We should get these rigs and supply them to the cultivators so that they could put up bore wells for irrigation purposes. I am pressing the Government to take immediate action in this matter because when I see the miserable conditions of the villagers the tears go down my cheeks. How long should we allow these conditions to continue? Therefore we should try to dig wells with this machinery and get the underground water for cultivation.

I had gone to the States of Utah where they get only 10 inches of rain. They have made that into a garden of flowers and fruits merely by putting up bore-wells and tapping the underground water. Take for instance Sira where you could put up bore-wells and get the water. There would not be any difficulty at all. I am glad that the Department of Geology and Mines have gone into this matter and have created a Water Resources Department themselves and they are doing that work.

Sir, there is one more thing that I want to suggest and then finish my speech. Yesterday, somebody made a suggestion which I want to repeat, that is, desilting of tanks. Normally what has been done during famine times is that we ask the labourers to collect stones and put them on the roads and prepare roads where there is no need for the roads, because you have got so much of excess labour and you do not know what to do with them. Desilting of tanks is a work which can provide enough labour for a large number of people and then it also increases the capacity of the old tanks. So I think this must be taken up. The Public Works Department Engineers say that it is uneconomical and unscientific. But all the famine works are like that. If you want to give labour and means of livelihood to common people the desilting of tanks helps them to a great extent.

Then Sir, there is the other common method of providing labour *i. e.*, making of roads. Mr. Lakkappa, our new Public Works Minister, the other day stated, that this year we cannot take up any rural roads. Well, I do not quarrel with him on that. But now, when there is famine, use this labour for repairing the village roads. This is an opportunity and this is a necessity. Let us make good use of it and improve roads wherever the roads are in a bad condition and put them in a good condition.

Sir, then there is the question of cattle. We are only thinking of people. How are you going to meet the situation in regard to cattle Fodder? Cattle die, or they are sold away for Rs. 50 or Rs. 60 because the man wants to get rid of them as he has no fodder. In some forests there is good grass. The Government should make arrangements to see that grass is cut and dried and supplied to the areas affected by famine.

(DR. R. NAGAN GOUDA)

Finally Sir, I do not think you will laugh at me, if I say, since some years people have been thinking of artificial rains. We cannot give it up. Usually attempts are made in California, attempts are made in Australia to catch hold the moisture in the clouds. We must be able to find out the means for that. There are various means that are being tried and I think this is not for our State Government only. With the Co-operation of the Government of India, we should still make sttempts at artificial rainfall. One day it will become a fact and we will be able to do it. It was only a thought in my younger days. To-day it has become a common thing and I am sure, a time will come, when we should be able to create artificial rain.

With these suggestions, I finish my speech. I thank you, Sir.

Sri V. N. PATIL (Humnabad).—Sir, while discussing the scarcity conditions prevailing in the State, several suggestions have already been made. Firstly, I want to give a brief picture of the scarcity conditions and sufferings of the people in rural areas and particularly, in those areas where there are no irrigation facilities and where the agriculturist depends on the vagaries of the climatic conditions and monsoons and strugeles for his survival. This time, the monsoon rains have miserabaly failed. Hardly about 10 per cent to 15 per cent of the average rainfall has occurred at some of the places in North Karnatak only and rest of the places Kolar, Tumkur and in fact, in the entire Mysore area there is total failures of rains. Now, under these circumstances, what should be our attitude towards the 90 per cent of the population of the Mysore State who live in the rural areas Thanks for those who do hard work, struggle and toil; we can be sure of a morsel of food and to-day we call ourselves as civilised and democratic people. If we fail in our duty to attend to their cause, if we fail to raise to the occasion, it would be rather unbecoming on our part to call ourselves as the elected representatives of the people. On the one side, we hear the miserable and horrible reports of the drought conditions; on the other, four gallons of water is being sold for Rs. 1/50 in Kolar itself, the Government has taken to provide free water to the people of Kolar. There is scarcity of water, There is also the artificial scarcity of food and fodder. These have been created by vested interests, by rural monopolists who wanted to make their fortunes. They are trying their level best to sell jawar at the highest rate. These are the monopolists and anti-social elements that we have to curb first. Then Government, if it is keen, if it is serious and if it is not for mere propoganda work, but if it wants to provide the common man's needs, should come out with a message that we are here to attend to the call of the common man. I do not want to hurt anybody's feelings. Now we are going to observe Dasara festival when 90 per cent of the population is about to starve. Why should so much money be spent to observe such festivals? Why should so many people visit the that place? No doubt sentiments

are there. I do not want to oppose these sentiments. But what I want is, that we must observe it only in a formal way and should not waste huge public money by observing it in a pompous and luxurious manner.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

Coming to the famine situation, I would like to make some of the suggestions which I think the Hon'ble Ministers on the other side and particularly those who are at the helm of the affairs, will take it as very sincere suggestions rather than as a political criticism. In India, our State is the worst famine-affected State. The State has asked the Centre for assistance of about Rs. 8 crores. But the Centre has agreed to give only about 2 and add crores. Firstly, we haveto take this famine relief work as a duty and not as a charity towards the people. It should be thought as a duty by the Government and not as a charity. If we take it as a duty then it becomes the duty of the State Government to demand from the Central Government its due share which must be reasonble and respectable and this share cannot be below 50 crores of rupees.

This eight crores demand is not as a result of the estimate of the grave situation. It shows that the State Government is under the influence of the Centre. It is afraid that it will be in the bad books of the Central Government if it demands more. Our demands are not related to the capacity of the Central or State Governments. The Central Government and the State Government should rise to the occasion and try to meet the situation created by the famine conditions. Some times people are taking one meal once in three days. One Kg. of jawar is made into *nuchu* or broken rough flour and they consume it. What is the nutrition that you can expect on the part of the people ? It is nothing but slow death they are facing. Therefore, it is necessary on our part to demand at least 50 crores from the Central Government and if the Central Government does not heed to our Demand it becomes necessary for the State Government to join hands with the Opposition and to take the entire House into confidence, to stage *Dharana* along with us before the Central Government at Delhi. It is not strange in the history of the administration of India for Ministers to stage Dharana before the Prime Minister's residence or the Parliament House, the Centre of India's conscience, to demand what is needed by them. The Ministers from Bengal have done this to get the just demands of the public and the grievances of the public projected before the Central Leaders, who sometimes being away from us, unaware of the situation here, may not heed to our just demands unless we offer Satyagraha unitedly. What is the picture that is presented here ? The Chief Minister has said in his speech only some points, what the Opposition should have said. He must assure us that he will take the Opposition Members into confidence. That is not a political issue. It is an issue concerning the entire State population irrespective of political difference. Here it is a question of life and

(SRI V. N. PATIL)

death, starvation of the people of the entire State. Human sufferings must be considered above politics. This being the situation, it is unfortunate that the Chief Minister has presented a written speech without even consulting the opposition wherein is incorporated some aspects which the Opposition would have suggested. He has failed to satisfy not only the opposition but many even from the other side will agree that much attempt has not been made. As a new young Chief Minister we expected him to tread other than the beaten track. He could have taken the entire House into confidence and here we could have given him constructive suggestions. We are not here merely to criticise. I can only say that in this matter the Chief Minister has not brought to bear a humanitarian approach but we can see only a political approach, just to disarm the Opposition by saying what the Opposition would have said, and unfortunately disallowing the motion moved by me before this august House to discuss the famine situation in the State.

Sir, in my opinion, the present situation must be regarded as a blessing in disguise, because it has given us an opportunity to think of far-reaching measures and at least in future we may be prepared to tackle such a situation in a better manner. Drought and famine is not new to us. Sir, it is also a fact that this sort of a situation will teach us to be defence-oriented in our outlook in solving such problems. We must have a crash programme and that too with a sincere approach. The minimum programme must be, at least 3 drinking water wells for a village of 500 population, 20 new irrigation wells with I. P. sets, one Cheap grain shop (fair price), minimum one Tank to each village, at least to raise sub-soil water level and one approach road from each village. These are some of the works which cannot only change the face of each village in the long run, but can provide immediate employment to the needy unemployed village workers in this drought condition. The programme should be such as to provide for three wells for each and every village and hamlet to rid the villagers from water scarcity. Is our Government prepared to do it? Each village should be in a position to raise the sub-soil water level in rural areas, so as to sustain at least one crop a year, but this can be done by small irrigation projects. There is no assurance towards this by the Government. As we all know, we are short of well-boring machines, we are short of rigs and blasting machines and what steps have our Government taken to impress upon the Centre to give us more equipment in this behalf, is not mentioned in the speech of the Hon'ble Chief Minister. I only request the treasury benches to take this matter seriously and take the maximum co-operation from us. We are prepared to launch satyagraha—every one of us. It is a combination of *satya* and *agraha*. It is also unfortunate that whatever we do, the monopolists and middle-men take advantage and they are bent upon misusing and exploiting the situation for their own advantage.

To my one question which I had put, I received a very strange answer. That is from our Hon'ble Minister for Revenue who is present here. In Gulbarga and Bidar Districts on account of hailstorm more than 40 villages were affected and they lost their jawar crops. Not one grain was taken to their home. The reply was that Rs. 3,000 was granted to one person and Rs. 600 was granted to another person. This is the relief that was supposed to be given. I got that answer. I have learnt that Rs. 3,000 was given to the village patel and Rs. 600 was granted to the Shanbhogue. These are the people who never cultivated jawar in their field and never suffered any calamity. If the Deputy Commissioner sends any report, that is considered as complete. Facts are ignored. Whatever amount is allotted for relief works, it must be appropriately and properly channelled so that the actual sufferers will get some relief. Most of the sufferers were not given even loan application forms. Government should have always a kindly eye on the worst sufferers. Those who did not lose their crops were given Rs. 500 loan each because they paid Rs. 50 to the Tahsildar and Rs. 25 to the Revenue Inspector and Rs. 50 to the local Congress leaders for pairavi. Harijans of Udbal, Banhalli, Chota Halikhed got only Rs. 25 each family for loss of their houses due to fire. It is a silly ironical joke with the miseries of those people to give this paultry sum for loss of house and belongings. Press report also appeared and the Hon'ble Minister for Revenue also said that land Revenue was suspended. The actual fact is, not only was it not suspended but even the takavi loan was collected by coercive methods. People had to sell their bullocks in order to pay their dues. Lakhs together relief amount granted was diverted to Taluka Boards. I therefore appeal to the Government to see that such a situation should not be allowed to be exploited by any vested interests either the official class or the merchant class, who are always waiting to make hay while Sun shines.

SRI B. RACHAIAH.—As I already promised last time, rules with regard to remission and suspension of land revenue for the entire State as applicable has already been published and in any particular year, if there is failure of corps completely and no crop is raised, they will give remission in full and if it is between 25 and 37 per cent crop, we will order suspension of land revenue. If there is 50 per cent, the other 50 per cent will be suspended. These rules are in operation today and the Deputy Commissioners will have to build up records and give them remission wherever necessary.

SRI G. CHANDRAKANTH (Bidar).—In response to a call attention notice you have said that land revenue is suspended irrespective of levy. Both have been collected.

SRI B. RACHAIAH.—Discretion has been given to the Deputy Commissioners with regard to collection of levy. If there has been no crop, there is no question of collecting the levy.

Sri G. CHANDRAKANTH.—They were forcibly collected and even atrocities were committed.

11-30 A.M.

Sri S. SIVAPPA.—For example, the Deputy Commissioners have built up the records and recommended to the Government for remission of land revenue in various parts of the State, specially in Hassan District. But so far, the Government have not given their consent to the recommendations of the Deputy Commissioners for the remission of land revenue, which is to the tune of 9 to 10 lakhs of rupees or even more - I do not know the exact figure. The recommendations were made about a year back but the Government has not passed orders. May I know why?

Sri B. RACHAIAH.—The recommendations may be in the process of remissions being granted. Three-fourths of the State are affected by drought conditions. It will have to be notified in the Gazette. It may take some time for the Revenue Secretariat to work them up and my colleague, the hon'ble Revenue Minister will be able to give the latest position.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—What is the policy of the Government?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The hon'ble Revenue Minister is not present in the House just at the moment.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The Revenue Minister is not here. The Revenue Secretary to the Government is not here. It has become a disease with the Government not to view anything with seriousness. This disease has so much developed in the Government that they do not care even if people die for want of food. Why should not the Government tell its officers to be present in the House and follow the discussions?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Minister for Agriculture is in the position of a mother to give relief to scarcity conditions. He has ordered the Officers to take up soil conservation work in all seriousness.

Sri B. RACHAIAH.—Because of this soil conservation work, number of labourers are employed.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We see an air of unreality in the attitude of the Government to all these discussions. There seems to be no seriousness anywhere with them. All our discussions are treated by them like some formal ritual or uttering of *mantra* during *poojas* and *shradhas*. What has happened to their officers? They have got a big army of officers. Let them also follow what is going on here.

Sri B. RACHAIAH.—The concerned officers are taking down notes of the proceedings.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Sri Patil's time is over.

Sri V. N. PATIL.—Much of my time was taken away by side discussions. The hon'ble Minister for Agriculture was telling that there are some rules and regulations governing the remissions and they would be

adhered to. He said that remission to the extent of 25 to 50 per cent would be given. I want to ask him, what is the criterion for granting remission. After harvest you cannot find any evidence on the land as to how much crop was there and what percentage of crop was raised. To ascertain this fact, the Revenue officials will have to tour from place to place and visit the lands, collect the material and determine it prior to harvest and not after harvest. I do not mind repeating what I said in this House previously. I had been earnestly requesting the then Minister for Revenue that whenever there is complaint or grievance that in a particular area rains have failed and consequently crops have not been raised satisfactorily, it should be the bounden duty of the Government to find out the actual percentage of crop grown; this percentage cannot be collected after the crops are cut. With a view to be in the good books of the Government, the local officers always report that 50 per cent was the yield where actually the crop grown was hardly 10 to 20 per cent. By such exaggerated versions, the agriculturist becomes the victim.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There are some other speakers. The member will please conclude his speech.

Sri V. N. PATIL.—What relief measures are taken, they must be executed by the Village Panchayats and not by the Taluk Boards. The Taluk Boards are infested with people belonging to only one political party that is the Congress, and so they cannot be expected to function impartially. They have become like Gang of Ali Baba (Ali Baba chalis choors). If the implementation of these measures are entrusted to the Taluk Boards, none of the plans will be executed and people will not be benefited ; it is only the Congressman and contractors who will eat out the entire relief funds without even trace of the work to remain after one year the intermediaries will be the beneficiaries. So the implementation of relief measures should be straightaway entrusted to the Village Panchayats and they must be executed by them. These Taluk Boards have become hotbeds of politics and if famine relief plans are entrusted to them, none of the famine relief plans will be implemented faithfully and seriously.

Every Taluk must have a Committee with a view to plan as to how this drought condition could be avoided. This Committee must incorporate itself with the elected representatives of various political parties so that these political parties may bury their differences, come together and collectively work together for the betterment of the Taluk. The representatives of the people and the representatives of various political parties must be taken into confidence before implementing any plan, to have long term effects to avoid waste and to have maximum benefits out of minimum available funds.

Sri B. RACHAIAH.—The M.L.A. and M.P. of the Taluk are borne on the Committee, of which the Assistant Commissioner is the Convener.

SRI V. N. PATIL.—Even I am one of the members of the Committee. I cannot deny that fact.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Next Smt. K. S. Nagarathnamma will commence her speech.

SRI V. N. PATIL.—I have not yet completed my speech. I will sum up. The desilting of tanks must be undertaken in every village. Where there is Harijanwada and where people of other castes are residing in those areas, if a well is dug in the centre of the village, the Harijans will not be allowed to use it. This injustice is going on and cannot be prevented. Therefore, we must have at the minimum two or three wells for every village invariably and one of it must be at the end of the village solely in Harijanwada for being used solely by Harijans. Every village must have rural electrification. The M.S.E.B. must be directed to give service within one month from the date of application, failing which exemplary punishment must be given to the officials. Exemplary punishment should be given to the officer against whom if complaint comes that he is deliberately delaying the service being given.

Remission of land revenue and postponement of taccavi recoveries is an essential aspect to allow the peasantry to rehabilitate themselves. Loan is given to agriculturists for digging wells. Rs. 3,000 to Rs. 5,000 is given for a well, but as this amount has not been sufficient, several of the wells have remained unfinished. Most of the agriculturists are not able to complete the wells and one after another season the wells are going to be demolished. There is no purpose served in making such half-hearted efforts. I therefore suggest that on the land already mortgaged for this purpose by the agriculturists, further loan should be sanctioned so that he may be able to complete the wells and utilise the water.

My other suggestion is, cancellation of all inaugural tours by Ministers. Lakhs are wasted on these worthless functions. Sir, Bharat Sevak Samaj has been brought into the picture. We all know that though it is not a political party, it has got all the semblance of a political party and it has got the blessings of the Ruling party and even in Delhi Bharat Sevak Samaj Headquarters, there are unimpeachable news that most of the finances entrusted to it have remained wasted and unaccounted so far and that money actually should have gone for the benefit of the people. Most of the finances are coming to the Bharath Sevak Samaj from Government and they have been wasted and swindled when that money actually should have gone for the benefit of the people. I oppose that proposal. If you are really serious, I want to make a suggestion for consideration of this House. Till the drought situation is remedied completely and till there is no more drought condition, all the hon'ble Ministers, Deputy Ministers, including members of this House should be prepared for a voluntary cut of 25 per cent from their salaries. Equally it enjoins on all officers getting

a salary of more than Rs. 500 to forgo 5 per cent of their salaries to fight famine. We are hearing about the Cabint expansion. Let that unfortunate thing not happen till the drought condition goes away.

Amount is allotted on population basis but to Gulbarga Division not even 12 per cent of the entire amount allotted to the State is given. The population of Gulbarga Division is not less than 27 per cent and is not less than 31 per cent in square miles area. Gulbarga Division has not got a single irrigation project. Except 2 Talukas in Raichur and 2 in Bellary District, people in that part will have to depend upon heavenly rains for growing jawar and wheat and, on failure of rains will have to go to the doors of hoarders. It was the bounden duty of the Government to have provided more funds to Gulbarga Division in proportion to its needs and famine conditions.

Sir, we have seen such drought condition in other parts of India also. In Bihar last year worst famine came. In Bihar 18,000 villages had not had a drop of water to drink. Under such Circumstances. 200 to 300 lorries were spared by the United Front Government and drinking water was supplied to the needy people free of cost. I want to ask this Government as to how many lorries are spared to supply drinking water free of cost in Kolar to the suffering citizens of that place? This has not been done anywhere in this State. Thanks to the honest and principled approach of the United Front Government. They have not allowed a single human being to die of starvation. Free Gruel centres were opened and Ministers there did not indulge in inauguration of tours and speeches. Do not make half-hearted efforts. In Bihar though there was opposition Ministry, they secured Rs. 75 crores assistance from the Centre because the entire House was like one solid rock in support of the Government, and every pie was spent by the S. V. D. Government honestly for the hungry people. Differences between the Ruling Party and the Opposition were buried, and therefore they were able to prevail upon the Centre to give Rs. 75 crores. If this is not done here the drought condition will be and shall be used by the Ruling Congress Party here only for the purpose of showing that so much work is being done and influence the starving poor voters during the ensuing Taluk Board elections to vote for Congress to continue its grip. Money allotted will go only to the vested interest and if this happens it would be a most unfortunate thing. Progressive forces inside the State shall never allow this. I hope it will not happen anywhere. I thank the Chair for giving me this opportunity.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಸದಾ ಬರಗಾಲ, ಸದಾ ದುಷ್ಕಾಲ, ಸದಾ ಕ್ಷಾಮ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ನಾನು ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ನಂಜನಗೂಡು ಡಿವಿಷನ್ ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಈ ವರ್ಷದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಮಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಬೆಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಇಲ್ಲ, ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ರಾಗ ಹಾಡಿ ಹಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಾರಿ ಸರ್ಕಾರದವರು

(ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ)

ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ 66-67 ಮತ್ತು 67-68ನೇ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 3 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ದನಗಳಿಗೆ ಏನು ಕಷ್ಟ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಳಿರುವುದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕೊನೆಯ ಬಾರ್ಡರ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಶಾಪವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯೂ ದಯೆಯನ್ನು ತೋರಲಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಅಷ್ಟು ದಯ ತೋರಲೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿ ದಷ್ಟವಾದ ಕಾಡು ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. 12 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಈಚಲವನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ಕಾಡನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಈಚಲು ಮರ ಇರಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈಚಲು ಮರವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೋ ಒಂದುಸಾರಿ ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೈನರ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ಮಿಡಿಯಂ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಮತ್ತು ಭೂಗರ್ಭದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ನೀರಿನಿಂದ ಮಾತ್ರ ಬದುಕಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಯ 6ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ 1967-68ೀ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿದ್ದ ಬಡ್ಜೆಟೆಡ್ ವರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆಂದು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ 216 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಆಗುವಂಥ ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಂತಹ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಬಡ್ಜೆಟೆಡ್ ಕೆಲಸಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದೆರಡು ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನಾವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯಾವ ಕೆರೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನಗಳು ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೊಳಗಾಗಿಲ್ಲವೇ? ಅವರುಗಳು ಕಂದಾಯ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಪುಂಡರೇ, ಪೋಕರಿಗಳೇ? ಏತಕ್ಕೆ ಈ ತರಹ ಅನ್ಯಾಯ ಅವರಿಗೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಳೂರು ಅಮಾನಿಕೆರೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸುಮಾರು 8-10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವು ಇದೆಯೋ, ಅದೇನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅವು ರೀಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅಂದಾಜು ಏಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅಂದಾಜು ಏಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸ್ಥಿತಿ.

ಇನ್ನು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಿ ನಾವು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಈಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಳವಾಗಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಮೊಮ್ಮೊಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುವುದು ಈ ಕ್ಷಾಮ ಬಳುವಳಿ ಒಂದೇ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಕಾಮನ್ ಸೆನ್ಸ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ ನೀರಿನ ಕರಾರು 1974ಕ್ಕೆ ಮುಗಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ ಕಪಿನಿ ವರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 12 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಏನೂ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ಒಂದೇ ವಿನಹ ಇನ್ನೇನೂ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಹೇಮಾವತಿಗೆ ಒಂದು ಅಸ್ತಿಭಾರ ಶಿಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ನಿಜವಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಹಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಯಾವಾಗ ಆಗುತ್ತದೆ? ಕಂಬದಕಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗುವುದು ಯಾವಾಗ? ಸುವರ್ಣಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ? ಇನ್ನೂ ಕೆ.ಆರ್.ಎಸ್. ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಡೆವಲಪ್ ಆಗಿಲ್ಲ. 1974ನೇ ಇಸವಿಯ ನಂತರ ನಮಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇನ್ನೂ ಆ ಕಾರ್ಯ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಕೇಳಿದರೂ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏನು, ಇದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲವೇ? ಕೃಷ್ಣಾ, ಕಾವೇರಿ, ಗೋದಾವರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ

ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಒಪೀನಿಯನ್ನಿಗೆ ಕಾದಿದ್ದೇವೆ, ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮತ್ತು ಪ್ಲಾನ್‌ಗಳೆಲ್ಲ ಆಗಿವೆ, ಅವುಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿಗೆ ಕಾದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ಇವೆಲ್ಲದಕ್ಕೂ ದುಡ್ಡು ಇರುವಾಗ, ಇದಕ್ಕೇಕೆ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ ?

ಕೃಷ್ಣಾಯೋಜನೆಗೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋಭಾವನೆ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಅಂಥಾ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವರು ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ತುಂಬಿ ಕೊಂಡು ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಈ ದಿನ ಸಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಪಾರ್ಟಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ನಾನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನಗಳಿಗೆ ಜವಾಬು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರೇನು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಹೋಗಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದು ಬಂದರು, ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಹೇಳಲೂ ಇಲ್ಲ, ಹೇಳಲೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಜನಗಳಿಂದ ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಕ್ಷಾಮವನ್ನು ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ದುಡ್ಡು ಎಲ್ಲಿಂದಲಾದರೂ ತರಲಿ, ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ತರಲಿ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ನಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 75 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಥವಾ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್ನಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲೇಬೇಕು "There is no human problem that cannot be solved by determination and dedicated efforts" ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇಗ ಬೇಗ ಸ್ಕೇರ್ಸಿಟಿ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಬರಗಾಲವೇ ಇರು ವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಬಂದಿರತಕ್ಕ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಬಹಳ ಖೇದವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವನ್ನೇ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪಕ್ಷ ದೇಶದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದಾದಂತಹ ಇಂಥಾ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದಾ ಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬಹುದು. ಸುಮಾರು 20 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ದೇಶದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮಡಾಮ ರಗಳು ಬಂದರೆ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಜ್ಜಾಗಿರಬೇಕು, ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಾಗ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸ ತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಮೆರಿಕಾ ರಷ್ಯಾ, ಜಪಾನ್, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಾಲವನ್ನು ತಂದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಆದರೂ ಸಹ ಈಗ ನಮಗೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಅವುಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ನಾವು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನ ನಮಗೆ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಶನ್ನಿನವರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಾಗ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜ ನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಇದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದಮೇಲೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಳೆ ಬಾರದೇ ಇದ್ದರೆ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯೆಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು ; ಕಾಡುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಡಿದು ಹಾಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಸರ್ಕಾರ ದವರು ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕಡಿದು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಾ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಳೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ದಟ್ಟವಾದ, ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಡು ಇರಬೇಕೆಂದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಕೂಡ ರುಜುವಾತಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಅರಣ್ಯ ಖಾತೆಯ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಚಯ್ಯನವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಾಗದವನ್ನು ಕೂಡ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ, ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಅವರು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದ್ದಂತಹ ಕಾಡನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಡಿದು ಅದರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು, ಬೀಜಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಳುಮಾಡಿ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಾರಣ. ಹೀಗೆ ಇದ್ದಂತಹ ಕಾಡನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಡಿದು, ಮಳೆ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಮೆರಿಕಾ, ರಷ್ಯಾ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಿಂದ ಸಾಲ ತಂದು ಭಾರಿ ಭಾರಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೊಂದು ಭಾರಿ ಮೊತ್ತದ ಹಣವನ್ನು, ಸಾಲವನ್ನು ಇವೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ. ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಯುಕ್ತ ರಂಗ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ವಾಟರ್ ಅನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೂರಾರು ಭಾರಿ ಭಾರಿ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಮೆಷಿನ್‌ಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ, ಸಾವಿರಾರು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಾವಿಗಳಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದಷ್ಟು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೂ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅಂಡರ್-ಗ್ರೌಂಡ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ಜನಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು. ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ಇಂಥಾ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಜನಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಂಡು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ಜನಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇಂಥಾ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಎದುರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅಂಥಾ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮಾಡದೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿ ಇವೊತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳಾಗದೆ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ, ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಆಹಾರವಿಲ್ಲ, ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಇಲ್ಲ, ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭೂಮಿಯ ಒಳಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ಜನಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬೋರ್ ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದ 20 ವರ್ಷಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಸರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವೊತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ನೀವು ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಅದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೂರಿಸುತ್ತೀರಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಂಬಿ ಅಭಾವ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಲಂಚಕೋರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಕಾಳಸಂತೆಕೋರರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿರುವ ಹಾಗೆ ಎರಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜನತೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಾವು ನೋವುಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರೋ ಆ ರೀತಿ ಜನಗಳು ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಜನರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವ ಒಂದು ಸಹಾಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದು

ಅವರಿಂದ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವೊತ್ತು ಕಾಳಸಂತೆಕೋರರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧಿ ನಿಷೇಧಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೊ ಆ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಂಚರುಷವತ್ತುಗಳಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾದವರಿಗೆ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಕಾಳಸಂತೆಕೋರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಳಸಂತೆಕೋರರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಕಾಳಸಂತೆಕೋರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಡಿ, ನೀವು ಕೊಡುವ ಹಣ ಬಡ ಜನತೆಗೆ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಬಡವನ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಹಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನೀರು ಕುಡಿಯಲು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಈಗೇನೋ ಐದು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾರ ಮೂಲಕ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಾಡದೆ ಕಾಳಸಂತೆಕೋರರಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವ ವರ್ಗದವರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬಡವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಡವರಾಗುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ, ಬಲ್ಲವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ; ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರ ಪೂರ್ಣ ಲಕ್ಷ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

12-00 NOON

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನೇ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಭತ್ತದ ಕಣಜ ಎಂದು ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಕೂಡ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಪಕ್ಷದವರು ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಮಲೆನಾಡನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಳೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು, ಆದರಿಂದ ಒಳ್ಳೇ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಚೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಮಳೆಗಾಗಿ ಕಾದರೂ ಮಳೆ ಬಾರದೇ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿರುವ ಪೈರುಗಳು ಆಗಲೇ ಒಣಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇಂದು ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕ್ಷಾಮ ಬರುವಂತಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಕ್ಷಾಮದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇದೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೇಗೆ ಸರಕಾರ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೋ ನಮ್ಮ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಇಲ್ಲಿನ ಜನ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರು ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದಸರಾ ಹಬ್ಬವನ್ನು ನಾಡಹಬ್ಬವಾಗಿ ಆಚರಿಸುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಆಚರಿಸುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಹಬ್ಬಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಣವನ್ನು ಬಡಜನತೆಯ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಈ ದಸರಾ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೀಕ್‌ನೆಸ್ ಇದೆ: ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ತರುಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕಾ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮನೋಭಾವನೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕ್ಷಾಮದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ದೊರಕತಕ್ಕ ಧನ ಸಹಾಯ ಕೇಂದ್ರದವರು ನಮಗೆ ಖಂಡಿತ ಕೊಡಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ ಎಲ್ಲ ಹಣ ಕೂಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದವರು ಈಗಾಗಲೇ 1200 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡದೇ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬ್ಲ್ಯಾಕ್ ಮನಿ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಇದುವರೆಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇವರಿಂದ ಹಣ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಇನ್ನೂ 10–16 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶ ಮಾಡಿರುವ ಸಾಲವನ್ನಾದರೂ ತೀರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಬಹಳ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ,

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಇನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡು ಗ್ರಾಂಟು ರೂಲ್ಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಮೂರು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮಾರಿದರೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನೂ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಮಾರಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ರೂಲ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವ ಕರಾಳ ಶಾಸನವನ್ನು ತಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಕಾನೂನಿಂದ ಬಡತನದಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಇನ್ನು ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ಡ್ರೇನೇಜು ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಗಬಹುದೋ ಅವನ್ನು ಟ್ಯಾಪ್ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿಂಗಾರಿ ಗೌಡ (ನಾಗಮಂಗಲ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ರೈತ ಕೆಂಗೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಇಂತಹ ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಕೂಲಿ ಕೊಡಲು ಕೆಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವಾಗ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ವಿವರಣೆಯ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಈಗ್ಗೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಬಡ್ಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಪರಿಹಾರದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಕಾರದವರೂ ಮನಗಾಣಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಗದೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ನೆರವನ್ನೂ ಪಡೆಯದೇ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಅಭಾವದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರದವರು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಂತೆ, ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೂಲಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರದವರೂ ಕೂಡ ಮಾನವೀಯತೆಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಅಷ್ಟು ಮನವೀಯತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡಲೇ ನೀರಾವರಿಯ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕೆರೆ ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಜನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಕೊಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುವುದು, ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೆಲವು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಇಂತಹ ಅಭಾವ ಎಂದೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸರಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವು 15–20 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುವುದಾಗಿದ್ದರೂ ಅಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೂಳು ತೆಗೆಯದೇ ಇದ್ದರೆ ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದರೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ವಿಷಾದವಾಗಿದೆ. ರೈತರು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಬೆಳೆಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುವವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡ

ಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪಂಪ್‌ಸೆಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಸಿದ್ದೇ ಆದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಕ್ಷಾಮವನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ಸೇವಾಮನೋಭಾವದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಒಬ್ಬರಾದರೆ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಬಟವಾಡೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇರೊಬ್ಬರಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೂಲಿಯನ್ನು ಬಟವಾಡೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಆಫೀಸರಾದವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಜನರ ಅಕೌಂಟನ್ನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನಂಬದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಕೆಲಸಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬಾವಿಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ—ಈ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಣಬೇಕು. ರೈತನು ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಮಾರ್ಟ್‌ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಒಂದೇಸಮನಾಗಿ ಕ್ಷಾಮ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದ ರೈತರು ಆ ಕಂತುಗಳನ್ನು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕಂತು ಬಾಕಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡದೆ ಹಾಗೂ ಆ ಸಾಲವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೀರಿಸದೆ ಇದ್ದಾಗ ಮತ್ತೆ ಹೊಸ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಸಡಿಲಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಸಾಲದ ಕಂತುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಬಾವಿಗಾಗಿ ಯಾರು ಯಾರು ಸಾಲ ಕೇಳುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಮತ್ತೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೇ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೆ ಕೂಡಲೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೊಂದು ಶಂಕೆಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವಿಲ್ಲ, ನೀತಿಯಿಲ್ಲ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಔದಾಸೀನ್ಯದಿಂದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನೊದಗಿಸತಕ್ಕ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಒಂದಾವರ್ತಿ 600 ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರ್ತಿಗೆ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟಿನ ಬೆಲೆಯೇ ಬೇರೆ, ಬಾವಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಖರ್ಚೇ ಬೇರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಇದು ಒಂದೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದು ಅವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಎಗ್ಸಿಕ್ಯುಟೀವ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಗಂಜೀ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೇರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವನ್ನೂ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅನೇಕ ಬಾವಿಗಳು ಬತ್ತಿಹೋಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಆಳಪಡಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ದಡಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಲ್ಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಭಾವಿಗಳು 80-100 ಅಡಿಗಳ ಆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿರುತ್ತವೆ. ಅಂಥ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಆಳಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಕೈಕೆಳಗಿರತಕ್ಕ ಜಿಯಲಾಜಿಕಲ್ ಇಲಾಖೆಯ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಹಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೋರ್ ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿಂಗಾರಿ ಗೌಡ)

ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದುಡ್ಡು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಷ್ಟದ ಅಂಶವಿದೆ. ಜನರು ಅರ್ಧಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅಂಥವರಿಂದ ಮಾತ್ರ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇನ್ನುಳಿದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗೊಟ್ಟು ಬೀಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಧಡೂತಿ ಕುಳಗಳು ಎಂದು ನಾವು ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವೋ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಈ ದಿವಸ ಬಹಳ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಪಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಡಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ.

ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳಾಗದೆ ಜನರು ಕಷ್ಟಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಸಾಲದ ಕಂತುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ನಿಂತಿರತಕ್ಕ ಸಾಲದ ಕಂತುಗಳ ಹಣವನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಕಂದಾಯದ ಬಾಕಿಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಅಂದರೆ ಯಾರು ಯಾರಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಆ ಸಾಲಗಳ ಹಣವನ್ನು ರೈತನಿಗೆ ತಾನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಬೆಳೆಗೆ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುವ ತನಕ ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರೆ ಅವು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಲಾರೆ. ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮಗಳಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೇನೂ ಅಂಥ ಅಕ್ರಮಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಆಫಾರೆಸ್ಟೇಷನ್ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೇ ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಅವರು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯಾಲ್ಲಾದರೂ ಇರತಕ್ಕವರು ಯಾರು? ಎಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮವರೇ ಅವರೂ ಸಹಾ ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳ ಸದಸ್ಯರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಖಾಸಗೀ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಜನರಿಗೆ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೂಲಿಯ ಕೆಲಸಗಳಾದರೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿವೆ ಎಂಬ ಮಾತು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದದ್ದು. ಈಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಏಜನ್ಸಿ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ (ಬಳ್ಳೊಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟು ಭೀಕರವಾಗಿದೆ ಎಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿ ಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಬಳ್ಳೊಳ್ಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇಂಡಿ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾನಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜನರು ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವತಃ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ದುಃಖಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಡವರ ಹಾಗೂ ದೀನದಲಿತರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಈಗ 10-50 ಎಕರೆಗಳಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಭೂಮಾಲಿಕರಾಗಿದ್ದವರ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಭೂಮಾಲೀಕರು ಈ ದಿವಸ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದೂ ಸಹಾ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗಿಂತಲೂ ಕಡೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೂಲಿಗಾರರು ಅಥವಾ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನಂತೂ ನಾವು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಳವಳಕರ ದೃಶ್ಯ ಬಿಜಾಪುರದ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಆಹಾರ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಕೂಲಿಯಂತೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ, ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಲುವಾಗಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಮೈಲಿ ಕೊಡಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ಹೋಗುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗಿನದಲ್ಲ, ಬಿಜಾಪುರ ರಾಜ್ಯದ ಇತಿಹಾಸ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಲೇ ಇದೆ. 1900 ರಿಂದ 1968ರ ವರೆಗೂ ಸುಮಾರು 72 ಬರಗಾಲಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವ ಡೋಗೀಬರ ಅಂತ ಬಿದ್ದಿತ್ತು, ಅದರ ವಿಪರೀತ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಪ್ರದೇಶ ಈ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ. ಡೋಗಿಬರ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದು ಅಶುಭ ಚಿನ್ಹೆಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದದ್ದು. ಅಂತಹ ಒಂದು ತಾಂಡವ ನೃತ್ಯ ಅಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. ಬೆಳಗಾಂ ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ 17 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಬೆಳಗಾಂ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಇವೆ, ಈ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಒಟ್ಟು 65 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 20 ಲಕ್ಷ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ 20 ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳೂ ಸೇರುತ್ತವೆ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ 4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದಂತೆ ಆಯಿತು. ಅಂದರೆ ಸರಾಸರಿ ತಲೆ ಒಂದಕ್ಕೆ 3 ಆಣೆ 4 ಆಣೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ದುಡ್ಡು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿಜಾಪುರದ ಗೋಳ ಗುಮ್ಮಟ ಜಗತ್‌ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದದು. ಹಾಗೆಯೇ ಅದು ಬರಗಾಲಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡಿದ್ದು ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಜನರು ಡಿ.ಸಿ. ಆಫೀಸುಗಳ ಮುಂದೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ತಹಸೀಲ್ದಾರರ ಆಫೀಸುಗಳ ಮುಂದೆ, ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ, ದುಡಿಯಲು ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ ಅನ್ನುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ತಗಾಯಿ ಸಾಲದ ಬಾಕಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರೈತರನ್ನು ಹಿಂಸೆ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಂತವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಯಾರು ಪಾಪ ಬಡವರು ಅಂತ ಕನಿಕರ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಂತಹ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳಿಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ದಯಾದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರೂರತನದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದಂತಹ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಅಥವಾ ಸಾಲದ ವಸೂಲಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಂತೂ ಕಳೆದ 3-4 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಾಶವಾಗಿದೆ. ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಹೋದ್ದರಿಂದ ಶೇಂಗಾ, ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಗಳೂ ಕೂಡ ಕಮರಿ ಹೋಗಿವೆ. ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಜೋಳ ಅಥವಾ ಶೇಂಗಾ ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬಡವರಿಗೆ ದುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಕೂಲಿ ಇಲ್ಲ, ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಷಣ ಕಾಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಶುರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕನಕನಾಳ, ಹೊರ್ತಿಕೆರೆ ಮತ್ತು ಇಂಜಿನೇರಿ ಕೆರೆಗಳ ಕಾಂಗಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ 1967 ರಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಬಜೆಟ್ ಪ್ರೊವಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಇನ್ನೂವರೆಗೂ ಆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಶುರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ ತಿಳಿಯದು. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಈ 3 ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಈ ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಜೀವನ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಜನನ ಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ 36 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ನಾವು ಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ 15 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ, ಈ ರೀತಿ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಗಂಭೀರವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯ ಅನುಕೂಲ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ, ಮಳೆಯಂತೂ ಸುಮಾರು 10-12 ಇಂಚು ಅದೂ ಯಾವಾಗಲೋ 3-4 ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ರೈತರು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಕ್ಕಲುತನ ಮಾಡಬೇಕು? ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನಾದರೂ ಬರಗಾಲದಿಂದ ಮುಕ್ತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ)

ಇರುವ ಯೋಜನೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಆಲಮಟ್ಟಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಡೀ ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಆಲಮಟ್ಟಿಯಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ ಈಗ್ಗೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸುಮಾರು 20 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆಲ್ಲಾ ನೀರಾವರಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜ ಕೀಯ ತಂತ್ರ ಹೂಡಿ ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾರಾ ಯಣಪುರದಲ್ಲೂ ಮಾಡದೆ, ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲೂ ಮಾಡದೆ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಲಾಲ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬರೀ ಕಲ್ಲು ಇದೆಯೇ ವಿನಾ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾ ರದವರಾಗಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲೂ ಬಿಟ್ಟು ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲೂ ಬಿಟ್ಟು ಸಿದ್ದಾಪುರ ದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ನಾರಾ ಯಣಪುರದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು ? ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು ? ಹೊಸದಾಗಿ ಸಿದ್ದಾಪುರದಲ್ಲಿ ಶುರು ಮಾಡಲು ಕಾರಣವೇನು ? ಒಂದು ಸಲ ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಸಲ ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಇದೆಂತಹ ನೀತಿ ! ನಾಯಿ ಉಚ್ಚೆ ಹುಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಾಗ ವನ್ನೂ ಮೂಸಿ ಮೂಸಿ ನೋಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚೆ ಹುಯ್ಯುತ್ತದೆಯಂತೆ, ಇದು ಆ ರೀತಿ ಸರಕಾರದ ನೀತಿ ಆಗಿದೆ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ವಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬರದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆಲಮಟ್ಟಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

12-30 P. M.

ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಲಮಟ್ಟಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹೊರ್ತಿ ಕೆರೆ, ಕನಕನಾಳ ಕೆರೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಉಳಿದ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ, ಬಾವಿ ಕೆಲಸ ಮುಂತಾದ ರಿಲೀಫ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿತ್ತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗಲೆ (ಕಾಗೇವಾಡ).—ಈ ದುಷ್ಕಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ 5 ವರ್ಷ ಗಳಿಂದ ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ಅವರು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡದಿರುವುದರಿಂದ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ದೇವರು ಎಷ್ಟು ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮನುಷ್ಯರು ಪಾಪ ಮಾಡಿರಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸರ ಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ತಪ್ಪಿಗೂ ಜನರು ಕಷ್ಟಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. 5 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದುಷ್ಕಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ ದವರೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಹೆಸರುವಾಸಿ ಯಾಗಿರುವಾಗ ಅದರ ಹೆಸರಿಗೆ ಕಳಂಕ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕೂಡ ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಕೂಗನ್ನು ಕೇಳಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನರಿತು ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಬಿತ್ತಿದ ಬೆಳೆ ಕೈಗೆ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಿತ್ತನೆಯೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ರಾಯಬಾಗ್ ಮತ್ತು ಅಥಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆಯಾಗಿಲ್ಲ. 60 ಮೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ಹರಿಯುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದರೆ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ. 20 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಆ ಕಡೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತರು ಕಷ್ಟವನ್ನನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕ

ವಾಗಿದೆ. ಕೊಯನಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಜೋಳ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾರಿದ್ದಾರೆ, ಕೊಯನಾ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಒಡೆದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಕೊಚ್ಚಿಹೋಗುವು ದೆಂದು ಜನರು ಹೆದರಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ದೊರೆಯಲು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬನಿಗೆ 10 ಆಣೆ ಮಾತ್ರ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು.

ಈಗಾಗಲೆ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಡ್ಯಾಂ ಹತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಎರಡು ಇರಿಗೇಷನ್ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡಬಹುದು, ರೈತರಿಗೂ ಸೌಕರ್ಯವಾಗುವುದು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೂರೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚಿಗೆ ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೂ ಅಥಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಆಗುವುದು ಎಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ರಾಯಬಾಗ್ ಪ್ರದೇಶದ ಮಂತ್ರಿ ಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೇನು ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕೆಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಳ್ಳ ಗಳಿವೆ, ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಲು ಸೌಕರ್ಯಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಸರಕಾರ ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೋಜನೆಗೂ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ತೆಗೆದು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಸಹಾಯಪಡೆದು ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಸೌಕರ್ಯಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಹಣ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇರಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬರಗಾಲವನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ 8-10 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಕಾವಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು. ಆಫೀಸರುಗಳು ಆರೇಳು ಸಲ ಹೋದರೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತಾಸಿಲ್ದಾರರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು. ತಕ್ಕ ಸಹಾಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಜನರೇ ಜನರನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಹಳ್ಳಿ ಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿಯವರು ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ (ಧರ್ಮಸಾಗರ).—ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಯನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಬಹಳ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವ ಕ್ರಮಗಳು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರದವರು ನಿಜ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೂರನೆಯ ತಾರೀಖು ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಆ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇನಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವರದಿ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಮಳೆ ಯಿಲ್ಲದೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಹೊಸದುರ್ಗ, ಜಗಳೂರು, ಹಿರಿಯೂರು, ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಎರಡಲ್ಲ-ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಗೊಂದು ಸಲ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹ ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ, ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಾಗಿ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬಿತ್ತನೆಮಾಡಿರುವ ಪೈರು ಇಂದು ಒಣಗುತ್ತಿದೆ, ರೈತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಬಿತ್ತಿದ ಬೆಳೆ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆಗು ವಂತೆ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಒಣಗಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಇದುವರೆಗೂ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಒಂದು ಕಾಳನ್ನೂ ಬಿತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಸಾಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ನಂದನವನವಾಗಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ತೆಂಗಿನ ತೋಟ, ಅಡಕೆ ತೋಟ ಗದ್ದೆಗಳೆಲ್ಲ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಏಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಲ್ಲ, ನಿಜವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾನು ನಿವೇದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಗದ್ದೆಗಳೆಲ್ಲ ಒಣಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಒಂದು ಚಿತ್ರ.

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ)

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವ ಒಂದು ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಿಂದಾಗಿ ಕಂದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಬಾಕಿ ಇದ್ದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಇಂಥ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಈಗ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಕೆಲವು ಕಡೆ ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಸಹಿತ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಒದಗಿಸಿರುವ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

> "Chitradurga—No remission has been granted; no suspension has been given; no postponement of land revenue collection has been made."

The memorandum was presented to the Central Study Team headed by Sri D. D. Sathe on 19th, 20th and 21st June, 1968.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ (ಸಹಕಾರ ಶಾಖೆಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಈಚೆಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.— ಯಾವಾಗ ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಡುವುದು ? ಯಾವಾಗ ಭೂಕಂದಾಯದ ವಸೂಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು ; ಯಾವಾಗ ರಿಮಿಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು ? ಯಾವಾಗ ಪರಿಹಾರ ವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ? ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, 'ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು. ಮಾನ್ಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳು ತ್ತಾರೆ, ಈಚೆಗೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿ ಯನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ನನ್ನದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಾನು 5 ರೂಪಾಯಿ 14 ಆಣೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಬಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಾನು 196 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು. ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 20 ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ, ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೂರು ಎಕರೆಗಳಿಗೆ 180 ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು, ಸೆಸ್ ವಗೈರೆ ಸೇರಿದರೆ 196 ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ನಾನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆತ ನಿಮ್ಮಂಥವರೇ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ತೋಟದಲ್ಲಿರುವ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ, ಫಸಲು ಒಣಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. 5 ರೂಪಾಯಿ 14 ಆಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ 196 ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯ ವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ರೈತನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಬೇಕು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನ ಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಗಾಯದ ಮೇಲೆ ಬರೆ ಎಳೆದಂತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

> "these measures have been adopted to the maximum extent possible".

ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 32,50,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ 4 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿದ್ದು 41 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳೂ, 186 ಹೋಬಳಿಗಳೂ, 8,722 ಹಳ್ಳಿಗಳೂ ಇವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿ ನಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಾದರೂ ಒದಗಿಸಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ 45.95,369. ಇಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ 32 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಆಫ್ ದಿ ಪಾಪ್ಯುಲೇಷನ್ ಎಂದರೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 45 ಲಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ 32 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏನಾದರು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾ ರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಬರೀ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಜೀವ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರುವ ವಿಷಯ ತಮಗೂ ಗೊತ್ತು, ಮಾನ್ಯ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರವೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಜನ ಸ್ವಲ್ಪ

ಜೀವ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಸಹ ಸಾಲದಾಗಿದೆ. ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಸಾಗರ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಕಂಗಾಲಾಗಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರೆಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗದ ಜನ ಹರಿಹರ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಭದ್ರ ನಾಲೆ ಪ್ರದೇಶ, ಭದ್ರಾವತಿ ಈ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಫುಟ್‌ಪಾತ್ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆ ಇರುವ ಜನರನ್ನು ಯಾವ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದವರು ಎಂದರೆ ಮೂಡಲು ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ಕ್ಷಾಮ ಡಾಮರಗಳ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೆ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು, ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಗಬೇಕು, ಆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರಬೇಕು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕು, ಆಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿದೆ. ತಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಹಿಂದೆ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏನೇನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಗ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯವರು ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವರದಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದೆ. ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಾದರೂ ಹೇಳಿ, ಆ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು, ಶಾಶ್ವತವಾದ ಏನೇನು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಮೂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಪುನಃ ಹೊಸದಾಗಿ ಏನೋ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿ ಇದ್ದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಾಠೆಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಟಡಿ ಟೀಂ ಬಂದಾಗ ಒಂದು ಮೆಮೋರಾಂಡಂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, 64 ಫ್ಯಾಮಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಇರಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ಅದರ ವರ್ಕ್ಸ್ ಹೀಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಎಸ್ಟಿಮೇಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ ನಾವು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಇಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ಇದೆ. ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಇನ್ನೂ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ ? ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಕಮಿಟಿಯವರ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅಷ್ಟೇ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಇದರಿಂದ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ವರ್ಷ 1.5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ.

ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ವೈಸ್ ಚೇರ್‌ಮನ್ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಪುನಃ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ಬರುತ್ತದೆ, ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಹೋಗಿ ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಯಾರೂ ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲವೇ ? ಇನ್ನು ಯಾರು ಬಂದು ನೋಡಬೇಕು ? ಹಿಂದಿನವರು ಏನು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೂಡಲೇ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅರಸ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಿ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಂಥ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ರಸ್ತೆಗಳ ರಿಪೇರಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಇವರು ಆಳುವ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ)

ಪಕ್ಷದವರು ಎಂದು ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡದೆ, ಇವರು ನಮ್ಮವರು ತಮ್ಮವರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡದೆ, ಇವರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರು ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ನೋಡದೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಅಗತ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದು ಜನಗಳು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಮುಖಂಡ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಒಂದು ಬಿಲ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟನು. ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರು, ಕೆಲಸ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಸಬ್‌ಡಿವಿಷನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು, ಕೆಲಸ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಅನಂತರ ಡಿ.ಸಿ.ಗೆ ಒಂದು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟರು ಅವರು ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಸಾಧುವಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಆಗ ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಬಿಲ್ ಹಣ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಬಿಲ್ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯು ಸರ್ಕಾರ ಆ ರೀತಿ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವತಃ ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ ಸಂಗತಿ. ಆ ಮಹನೀಯನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಬಿಲ್‌ಗೆ ಹಣ ಕೊಡದೇ ಇರುವ ಕಾರಣ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಬ್ಬ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಮೂರೂವರೆ ಘಳಿಗೆಯೊಳಗೆ ವರ್ಗಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು, ಆಪ್ತರಾದವರನ್ನು ಕರೆಸಿದರು. ವಾಸ್ತವವಾದ ಸಂಗತಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೇ ಇದ್ದರೂ ಇನ್ನೊಂದು ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿಯಾದರೂ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ಆದರೆ ಜನಗಳು ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಇದು ಸಕಾಲವಲ್ಲ. ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿದಾಗ ಗಳ ಹಿರಿಯುವಂತೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನೀವೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಮಗೆ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ, ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಎಷ್ಟು ನೆರವು ಬರಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ? They say we will calculate the money and let the Central Govt. know about it. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೋಡಿದರೆ ನಕ್ಕಿರಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ವಿಧಾನಸೌಧವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಚಿವಾಲಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕು ಈವೊತ್ತು ಯಾರು ಬಡವರ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಿ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಂಥ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಡವರ ಉಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ 100 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗೂ 'ಸಚಿವಾಲಯದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿ' ಎಂದು ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿಸಿ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅರ್ಧ ಮೈಮೇಲೆ ಹೊದಿಯಲು ಬಟ್ಟೆಯೇ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಬಡಜನರಿಂದ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿದ ಹಣದಿಂದ ಒಂದು ಸಚಿವಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ (ಚಿತ್ರಾಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದಂಥ ಅಭಾವ ತೀವ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು 3-4 ದಿನದಿಂದಲೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ರೈತರು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಆಸೆಯಿಂದ ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನು ಬಿತ್ತಿದರು. ಅನಂತರ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಬಾರದ್ದರಿಂದ ಪೈರೆಲ್ಲಾ ಒಣಗಿಹೋಯಿತು. ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೂ ಉದ್ಯೋಗ ಇಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ, ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಬಿತ್ತನೆ ಬಿತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಚಿಂತಾಜನಕವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಪೀಡಿತವಾಗುವಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು

ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದುದು ಇಂತಹ ಗಂಭೀರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಎಂದರೆ ಷೋಲಾಪುರ, ಜಾವರ್ಗಿ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ದೇವದುರ್ಗ, ಕುಷ್ಟಗಿ ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಸದಾಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಪೀಡಿತವಾದಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ. ಅಂತಹ ಕಡೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಅಪ್ಪರ್‌ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಡ್ಯಾಮ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಒಂದು ಕಡೆ ಇರಲಿ, ಈಗ ಅಪ್ಪರ್‌ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಲೆಫ್ಟ್ ಅಂಡ್‌ರೈಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೆನಾಲನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸದಾಕಾಲದಲ್ಲೂ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವಂತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು, ಕೋಲಾರದಲ್ಲಾಗಲೀ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಯಾವ ಭಾಗವೇ ಆಗಲೀ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಭಯಂಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಬಾರದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಬಹಳ ಜನರು ಕಂಗಾಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು, ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಳೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಸಾರಿ ಅಲ್ಲೂ ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಮುಂತಾದ ಏನು ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರೋ, ಅವುಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿಲ್ಲ, ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ತಯಾರ್ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಈಗ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದು ನಿವಾರಣೆ ಆಗಲು ಅವಕಾಶವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

1-00 P.M.

ಈ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಗುಲ್ಬರ್ಗದ ಸೈನಿಕ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕಿ, ಈ ಹಣವನ್ನು ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್ ಕೆಲಸಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ಬಂದು ಮಾಡಿ, ಇಂಥ ಬರಗಾಲದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು, ಬತ್ತಿಹೋದಂತಹ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಆಳ ಮಾಡಿಸಿ, ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಬೋರಿಂಗ್ ಮೇಶೀನ್ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿ, ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬೋರಿಂಗ್ ಮೇಶಿನ್ಸ್, ಬ್ಲಾಸ್ಟಿಂಗ್ ಮೇಶಿನ್ಸ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದಾದರೆ, ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ, ಅಥವಾ ಮಧ್ಯಮ ತರದ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಭೀಮ ನದಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರದ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಶನ್ನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಭೀಮಾ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾದರೆ, ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೂಡ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಣ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಆಹಾರ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 10 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಮಿಲೋ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ)

ಇನ್ನೂ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಯಾವ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಬಾರದು, ಬೇರೆ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಇದೆ. ಕಮಿಟಿ ಕನ್‌ವೀನರ್ ಅಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಆಯಾ ಭಾಗದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರು ಅದರಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇದ್ದಂತಹ ಕಮಿಟಿಗಳು, ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ, ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾದರೆ, ಜನರಿಗೆ ಬಂದಂತಹ ಕಷ್ಟ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀಗಬಹುದು ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. **DEPUTY SPEAKER.**—The House will now adjourn and meet again on Monday, the 9th September 1968 at 12-00 Noon.

The House adjourned at Five Minutes past One of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Monday, the 9th September 1968.

WD 11303—GPB—600—31 10 1968